

Der var fire tabere i landsretten

Af Ole Morten Nygård, Retsudvalget

Landsretten skærpede straffen mod en 23-årig hiv-smittet mand. Hiv-smittedes retssikkerhed er voldsomt krænket.

Den første danske sag, hvor bøsser har slået hinanden i retten efter sex, har nu resulteret i en tragisk dom. På trods af at bøsser udgør den største gruppe af smittede i Danmark har ingen før brudt den gængse bøsse-moral: sex er man to om, og derfor har begge et ansvar.

Men tre unge bøsser, som har haft sex med den samme fyr, har anlagt sag mod ham for, at netop han skulle være den, som de er blevet smittet af. Alle har de frivilligt haft sex mange gange med manden, og de kendte til hiv, for de har ladet sig teste før. Og aldersmæssigt har forholdene været jævnbyrdige, på trods af pressen har skildret det modsatte.

Manden blev ved byretten i København i december idømt 2½ års fængsel, samt at skulle betale erstatning til to af sine tidligere partnere. Østre Landsret skærpede 25. april straffen til 3 års fængsel, betaling af erstatninger til alle tre, samt betaling af sagens omkostninger.

Der er udelukkende dømt efter straffelovens § 252, stk. 2 og 3, den såkaldte hiv-paragraf. Dommen lyder på dels at have udsat de tre fyre for smitte med hiv, og dels at have smittet dem ved usikker sex.

Påstand mod påstand

De tre unge bøsser, der alle vidnede imod den tiltalte, påstod, at der var dyrket usikker sex. Den tiltalte påstod det modsatte. Hvad der er sket under dynerne kan ingen udenforstående vide.

Kendsgerningen er, at alle fire er hiv-smittede i dag. Hvem der er smittet af hvem, kan ingen bevise. Teknisk set kan det både være den tiltalte, der har smittet de tre andre. Men smitten kan også være gået den anden vej, eller komme fra en helt

femte person. Der er ingen beviser for, at manden har smittet nogle af de andre fyre, kun vidneudsagn.

Det er beskæmmende, at landsretten ikke lod tvivlen om, hvem der kan have smittet hvem, komme den anklagede til gode. Det er et voldsomt angreb på alle hiv-smittedes retssikkerhed, at landsretten har dømt så hårdt og ikke i det mindste nedsat dommen fra byretten.

Anklagerens manglende arbejde

Anklageren satsede udelukkende på de subjektive vidner, der jo alle er parter i sagen og havde en økonomisk fordel af at få manden dømt. Politiet havde ikke efterforsket sagen reelt. F.eks. kunne politiet ikke finde en ansat i kommunen, der ellers havde været et uvildigt vidne. Ligeledes kunne anklageren ikke dokumentere, at fyrene ikke var smittede før de havde sex med den anklagede.

Omkring strafudmålingen henviste anklageren til Esbjerg-sagen fra 2004 (6 mdr. fængsel, heraf 3 mdr. betinget) og Kampsportstræner-sagen fra 2000 (6 års fængsel). Det er logisk at henvise til den første sag, for den var parallel til denne, men hvor ingen heldigvis blev smittet. Henvisningen til sagen om kampsportstræneren, der havde haft sex med mindreårige i hans varetægt, var ubrugelig. Dommerne burde have forkastet sammenligningsgrundlaget. Han blev også dømt ud fra mange forskellige paragraffer.

Alligevel lykkedes det ikke for forsvaren at få de seks dommer til at bevare fatningen og lægge dommen op ad sagen fra Esbjerg. Dommerne var enige.

Højere straf end andre sygdomme

Der er altid ulykkeligt når nogen bliver smittet med hiv. Det er hæsligt når det sker som brud på tilliden, og den dømte har løjet om sin hiv-status over for en af sine partnere.

Men at strafferammen er på otte års fængsel for hiv er helt ude af proportioner i forhold til strafferammen for al anden legemsbeskædigelse, hvor strafferammen er på seks år. Der er smitsomme sygdomme, der er lige så farlige eller farligere end hiv, fx resistent tuberkulose. Men politikerne holder fast i at ville have en højere straf klar til os. Det kan jeg kun se som udtryk for, at det er puritanisme og hykleri der styrer lovgivernes arbejde i stedet for saglighed på dette felt.

Alle tabte i landsretten

Straffen på 3 års fængsel er ufattelig hård, urimelig og ude af proportioner. Denne dom er en tragedie med mindst fire personlige tabere – for den ene sågar med frihedsberøvelse og meget store beløb at skulle betale oven i. Og retten kan aldrig omstøde, at disse fire unge mænd resten af deres liv skal leve med hiv.

I forbindelse med sagens gang i byretten, var pressen igen aldeles usmagelig, usaglig og snagende. Den fjerde statsmagt har valgt ikke at være andet end underholdning for pøbelen som næsten altid, når en hiv-smittet anklages.

Hvad gør vi nu?

Vi hiv-smittede har brug for rådgivning og støtte – ikke fængselsstraf og kolde erstatningskroner. Straffeloven modvirker direkte, at folk søger den rådgivning, viden og hjælp, som vi reelt har behov for. Nu må vi klæde os selv og hinanden på, så vi undgår at blive truet af nuværende eller tidligere partnere. Det kan bl.a. gøres ved, at man tager sin partner med på hospitalet eller til rådgivning, og begge underskriver, at de nu ved, hvem der har hiv.

Med de løsere forhold, som alle har i løbet af deres liv, er der ikke andet end at sige: 'Knep løs, med gummi på!'

Straffeloven og hiv

Af Morten Eiersted, informationsmedarbejder

Hiv-Danmark afviklede sit årsmøde lørdag den 21. april 2007 i Helligaandshuset i København.

Forud årsmødet var der inviteret til debat om kriminalisering af hiv.

§252 er en bestemmelse i Straffeloven, som anvendes i forbindelse med sager, hvor hiv-smittede er anklaget for på en hensynløs måde at have udsat en anden person for smitte med hiv. Hiv-smittede kan således straffes for usikker sex, også når der ikke er fundet smitte sted.

§252 anvendes dog hyppigst i sager, hvor en person skyder vildt omkring sig eller i tilfælde, hvor en person har foretaget meget farlig og hensynsløs kørsel.

1988: Ingen kønssygdomslov

Danmark har ikke længere nogen kønssygdomslov.

Loven blev afskaffet i 1988 blandt andet med begrundelsen, at kønssygdomme havde været det medicinske område, hvor der var sket mindst fremskridt. Særlige sociale forhold som blandt andet lovgivningen var blevet udpeget som et problem for effektivt at kunne behandle kønssygdomme.

Hiv/aids faldt herefter ind under den almindelig strafbestemmelse.

1994: Haitianersagen

'Haitianersagen' ændrede på lovgivningen. Sagen handlede om en hiv-smittet mand, der i flere tilfælde havde haft usikker sex med flere forskellige kvinder, hvoraf to var blevet smittet.

Sagen blev behandlet i Højesteret, som frikendte manden. Det førte til, at Folketinget vedtog en lov, der fjøede stk. 2 om livstruende og uheldbredelig sygdom til §252.

2001: Mindre dødelighed, mere straf

I 2001 indstillede Sundhedsstyrelsen til Justitsministeren, at man burde overveje strafbestemmelsen i forhold til hiv. I 2001 døde mindre end 15% af de hiv-smittede inden for 10-15 år. Grundlaget for definitionen af dødelighed, som var udarbejdet i tidligere betænkninger til loven, havde

Hiv-Danmark havde inviteret prof.jur. Vagn Greve, infektionsmedicinske overlæge Jan Gerstoft og psykosocialrådgiver Tonny Jensen til en debat om kriminalisering af hiv.

derfor ændret sig. Der blev nedsat et udvalg, der skulle komme med en betænkning til loven.

Men inden udvalget kunne komme med sin anbefaling, var der imidlertid sket en ændring af hele straffeloven. Fokus blev derfor ikke på den længere levetid men på mere straf.

Kriterierne i §252

I straffeloven defineres hensynsløs som manglende brug af kondom, hvis partnere ikke har givet sit samtykke eller hvis den seksuelle relation ikke er jævnbyrdig.

At forvolde fare gælder ikke i tilfældet over for en anden hiv-smittet, eller hvis der ikke er tale om en smiterisiko. At udsætte nogen for fare er ensbetydende med at udsætte nogen for en risiko for hiv-smitte.

2007: Levetid

Tallene fra den danske hiv-kohorte, som er blevet offentliggjort i 2007, peger på, at hiv-smittede vil kunne leve længe med hiv-infektionen, hvis de forbliver velbehandlede. En person, som i dag smittes som 25-årig, vil med stor sandsynlighed blive mindst 64 år. Den største risiko for tidlig død for en hiv-smittet er i dag tobak.

Problemstillingen ved §252 og hiv ligner til forveksling den, der gjaldt forud for afskaffelsen af Kønssygdomsloven i 1988.

§252 er et problem, hvis det er ensbetydende med, at personer undlader at lade sig teste. Et par gange om måneden indlægges personer med svære skader som følge af sen infektion, hvor vedkommende samtidigt konstateres hiv-smittet.

Det er ikke til at sige, om det skyldes den særlige straffelovsbestemmelse. Men straffelovsbestemmelsen i sin nuværende form kunne stå i vejen for mere rutinemæssigt at kunne teste flere i dag for hiv.

Retsmedicinsk er man i dag ikke i stand til at sige, hvem der har smittet hvem i et tilfælde. Men man er i stand til at afklare, om de har samme smitte. Det er dog ikke relevant i førtse omgang i forhold til at rejse en §252 sag, fordi det alene er risiko for hiv-smitte, man kan dømmes efter.

2007: Angsten for straf

I Hiv-Danmarks rådgivning oplever man henvendelser på baggrund af straffeloven. Især perioden efter at seneste sag kom frem i medierne i december 2005 førte til, at hiv-smittede i stigende grad henvender sig i rådgivningen på grund af Straffeloven. Generelt handler det om angst. Angsten ved at skulle oplyse om sin hiv-status, angsten efter muligvis at have dyrket usikker sex eller problemer i forbindelse med en selvvalgt seksuel afholdenhed.

I visse parforhold vælger den hiv-smittede at tage sin ikke smittede partner med til lægen eller rådgiveren i Hiv-Danmark for derved at sikre sig, at partneren er set sammen med den hiv-smittede i en sammenhæng, hvor der er oplyst om hiv. Hos den hiv-smittede handler det primært om omsorg for og støtte af partneren, men der kan også ligge en angst for, at en forsmået partner på et senere tidspunkt vil anklage den hiv-smittede

fortsættes øverst på næste side

for, at vedkommende ikke oplyste om hiv og derfor kan straffes.

Især i bøssekrede er der også en angst blandt kendte hiv-smittede for, at andre bøsser forsøger på pengeafpresning.

2007: Mere lukkethed?

Et problem, som er begyndt at dukke op, er når hiv-smittede ikke tør møde andre hiv-smittede. I rådgivningen oplever man, at hiv-smittede er bange for at få en anklage på sig, eller at deltagelse i en retssag vil betyde begyndelsen af en ny retssag.

Hvis man ikke tør mødes og tale om hiv med andre, er der en øget risiko for yderligere problemer. Blandt de personer, som mange år ikke har turde tale om hiv, ser man mange i rådgivningen med symptomer på depression. I visse tilfælde er depressionen så svær, at det kræver andet end det, som rådgivning kan tilbyde.

En strategi om afholdenhed opleves også blandt hiv-smittede som et valg i forhold til angsten for kriminalisering. Men denne strategi er ikke holdbar, når lysten alligevel uventet melder sig på trods af alt. I rådgivningen ligger der et arbejde med at undgå en afholdenhed, som kan føre til risiko for usikker sex.

Otte nye pjecer på vej fra Hiv-Danmark

Af Morten Eiersted, informationsmedarbejder

Hiv-Danmark udgiver en serie af pjecer om hiv, liv og behandling.

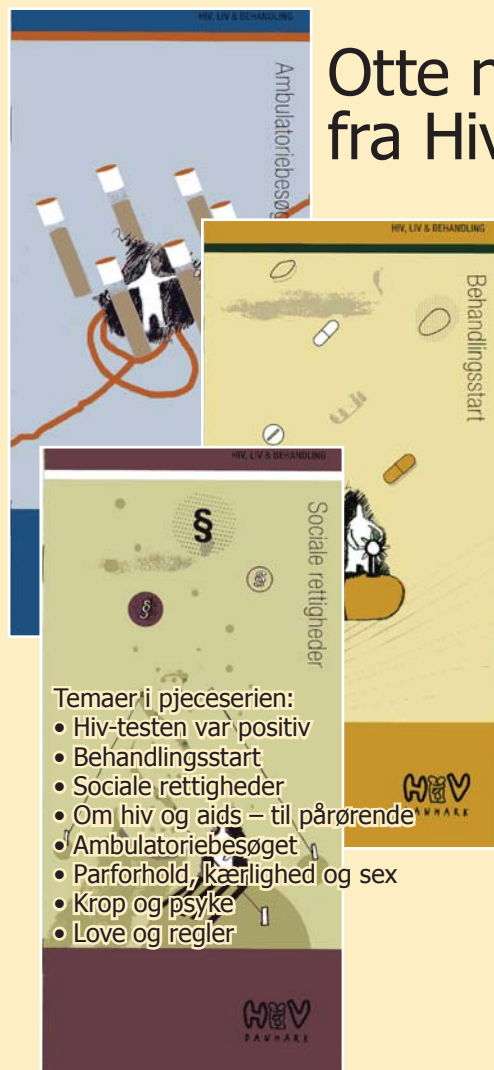
Med støttet fra medicinalfirmaet GlaxoSmithKline har det været muligt at udgive denne serie.

– Vi har længe manglet opdateret informationsmateriale, vi kan bruge i vores rådgivning, og når vi holder seminarer og kursusaftener. Hospitalet har også efterlyst pjecer, som kan supplere lægen og sygeplejerskens information til patienterne, siger Hiv-Danmarks formand Henrik Arildsen.

Journalist Andy Grysbæk, AIDS-Fondet, er tekstforfatter.

– Vi har inddraget mange personer. Det har været en styrke at have fokusgrupper til at vurdere teksterne sammen med to lægefaglige eksperter, så teksterne både er fagligt korrekte og er brugbare for hiv-smittede, udtaler Andy Grysbæk.

Pjecerne kan fås ved forespørgsel på de infektionsmedicinske afdelinger.

Hiv-Danmarks Årsmøde 2007

Af Morten Eiersted, informationsmedarbejder

2006 bød på mange aktiviteter og spændende projekter.

Hiv-Danmarks formand indledte årsmødet med sin beretning. I 2006 kunne foreningen fejre sine 15 år. I 2006 var det især Hiv-Forum og en række internationale begivenheder, som man kunne glæde sig over. Hiv-Forummet havde givet mere end 100 hiv-smittede mulighed for at mødes med hinanden, og det havde været en værdi for foreningen.

På internationalt plan havde FN sat sig for at genoverveje sin hiv/aids-strategi fra 2001. Danmark udmærker sig i den sammenhæng ved ikke at leve op til målsætninger i en national hiv-strategi, som Danmark tilsluttede sig i 2001. Og ved EUs topmøde i Bremen i marts i år glimrede Danmark igen ved sit fravær Sundhedsministeren.

De internationale begivenheder medfører også diskussioner om diskrimination af hiv-smittede, som følger

af indrejserestriktioner og problemer med dækning af rejseforsikring.

Internt i Hiv-Danmark har man i 2006 fået sat fokus på de gældende restriktioner for rejseforsikring og der er europæisk pres for at ændre amerikanske indrejserestriktioner. – På europæisk plan bærer samarbejdet mellem hiv-patientorganisationer fra 14 lande blandt andet frugt.

I foreningen har man i 2006 også haft gang i andre spændende projekter: I levekårsundersøgelsen er der indsamlet over 1.300 spørgeskemaer og det videre analysearbejde foregår lige nu. Og straffesager har fyldt meget i bestyrelsesarbejdet og for rådgivningerne.

Informationsaftenen på Rigshospitalet i april sidste år blev et velbesøgt arrangement med god mulighed for at mødes med folk, som man ikke mødes så tit med.

Bestyrelsen har op til årsmødet arbejdet på et resolutionsforslag, der skal hjælpe foreningen på vej med at blive mere åben for enkeltmedlemmers indflydelse.

Enkeltmedlemmerne

Hiv-Danmarks enkeltmedlemmer kan højst have 10 stemmer i alt.

For at give alle fremmødte enkeltmedlemmer mulighed for at stemme vedtog årsmødet en resolution om, at man skal arbejde hen imod at øge enkeltmedlemmers indflydelse. Dog måtte det ikke betyde nedlæggelse af Hiv-Danmark som paraplyorganisation.

Valg til bestyrelsen

Til bestyrelsen blev Frank Bentin, Niels Pedersen valgt for perioden 2007-2009. Helle Andersen og Pia Vilhelmsen blev valgt som suppleanter for perioden 2007-2008.

I bestyrelsen sidder 2007-2008: Henrik Arildsen (formand), Niels Pedersen (næstformand), René Laursen (kasserer), Tommy Christesen Frank Bentin Helle Andersen (1. suppleant) Pia Vilhelmsen (2. suppleant)

Café Lone

Kannikegade 18, 8000 Århus C
Kontor, mandag til torsdag,
kl. 10.00-14.00: T 86 18 16 46,
telefon til café: T 46 90 83 58

- Hiv-Danmarks værested i Århus.
- Et sted for alle berørt af hiv/aids uanset alder, køn, seksualitet og nationalitet.

Tirsdagscafé

Hver anden tirsdag (ulige uger) kl. 19.00-22.00 kan du møde andre hiv-smittede og pårørende i et hyggeligt, uformelt og afslappet samvær.

Du kan også deltage i spisningen i Café Lone samme aften kl. 18.00 (pris 55 kr., kræver tilmelding senest torsdagen før på T 86 18 16 46 (telefonsvarer), T 86 93 68 00 (privat) eller på e-mail: primitivo@mail-online.dk.

Til fællesspisning mødes en flok hiv-smittede og pårørende og nyder to-retters veltillavet mad, snakker og hygger – måske deler man en flaske vin.

Tirsdag d. 8.5.

Hjemmelavet hønsesalat m/brød.
Grøntsagslasagne m/bl. grøn salat.

Tirsdag d. 22.5.

Fiskefrikadeller m/dressing, kartofler og guleroedssalat. Frisk frugtsalat m/råcreme.

Tirsdag d. 5.6. Grundlovsdag

Hjemlavet pizza m/bl. grøn salat.
Gorgonzola, kiks, druer, syltede valnødder.

I løbet af året inviteres der til grillaften, vildtaften, julemiddag, en filmaften, en madkurvs-tur til stranden, en tur til Aros og meget andet. Du kan være helt anonym. Det kan være svært at komme til et nyt sted første gang. Har du lyst til følgeskab med en anden hiv-smittet, så ring og tal med os.

Torsdagscafé

Hver torsdag fra kl. 15.00-17.00 er der åben café. Her er alle velkomne: hiv-smittede, pårørende, frivillige og ansatte til kaffe/te, brød og lidt hygge.

Massage og afspænding

Café Lone tilbyder massage og afspænding. Få fysiurgisk massage, healingsmassage samt afspændings-massage til rimelige priser. Ring og hør nærmere.

Malergruppen

Olie, akryl, akvarel – mulighederne er mange. Har du lyst til at være kreativ, så er malergruppen sikkert noget for dig. Gruppen er for hiv-smittede og pårørende. Det er gratis at deltage, og det krævet ingen forudsætninger, blot du har lysten til at udfolde dig og have det rart med de andre i gruppen.

Der er mulighed for individuel undervisning, ligesom der også undervises samlet i gruppen. Vi arbejder med krakelering, gelé, modelmaling m.m. Er du nysgerrig, og har du lyst til at høre mere, så kontakt os.

AktHIVisterne

AktHIVisterne er en frivilliggruppe under Hiv-Danmark Vest. Gruppen har gennem flere år deltaget på Samsø- og Skanderborg-festivalerne, hvor de arbejder fra en stand med rådgivning, oplysning, uddeling af kondomer og salg af hiv-relaterede ting.

KAFE KNUD

Et sted for folk berørt af hiv

Tirsdag kl. 14.00-22.00

Onsdag kl. 14.00-22.00

Torsdag kl. 14.00-22.00

Skinderg. 21 kld • 1159 Kbh K • T 3332 5861
Køkkenet er åbent mellem kl. 18.00-20.30!

MAJ

Tirsdag d. 8.

Frikadeller m/stuvet spidskål. Selleribøf.

Onsdag d. 9.

Paneret fiskefilet m/persillesauce.

Torsdag d. 10.

Kalvefrikasse. Spansk omelet.

Tirsdag d. 15.

Udvalgte tapas (småretter).

Onsdag d. 16.

Udvalgte tapas.

Torsdag d. 17. Lukket pga. helligdag.

Tirsdag d. 22.

Tapas.

Onsdag d. 23.

Lasagne m/kylling el. spinat.

Torsdag d. 24.

Lun røget makrel m/nye kartofler.

Tirsdag d. 29.

Tapas.

Onsdag d. 30.

Indbagt hamburger m/krydderurter.
Pasta basta.

Torsdag d. 31.

Helstegt kylling. Pasta basta.

JUNI

Tirsdag d. 5.

Tapas.

Onsdag d. 6.

Sommerlig stegt flæsk m/persille.
Basilikumtærte.

Torsdag d. 7.

Krebinetter m/nye kartofler. Grøn ret.

Fredag d. 8 juni kl. 18.30. Gæstebud.

Kafe Knud inviterer igen til hyggeligt Gæstebud ved det lange bord. Michael Holm er denne aften gæstekok og tryller i køkken og bar.
Der er begrænset plads hvorfor tilmelding er absolut nødvendig. Ring for bordbestilling 3332 5861

PRISER MM.

Brød og salat efter årstiden er altid inkluderet. Der serveres udvalgte for og efterretter. Priserne er: forret & dessert fra 30 kr. og hovedretter 60 kr. Der kan bestilles bord på T 3332 5861

Kafe Knud kan lejes/lånes til forskellige formål: Presse møder, kurser, møder, receptioner. Ring og hør nærmere. Er din lejlighed for lille til dit middagsselskab, kan Kafe Knud lejes.

Noaks Ark Malmö

Mandag til torsdag kl. 10.00-17.00

Fredag kl. 10.00-16.00

Frokost tirsdag, torsdag, Brunch hver fredag

kl. 12.00. 30 SEK. Tilmelding dagen før.

Barkgatan 11, Malmö. T +46 40 611 52 15

Café TrHIVsel

– Støtcenter for
hiv-smittede og
pårørende

Jernbaneg. 16, 2.
5000 Odense C

Mandag og onsdag (kl. 12.00-16.00) kaffe og kage. Første mandag om måneden fællesspisning fra kl. 18.00.

Tilmelding og rådgivning på T 63 14 28 20

Center for Sex og Sundhed
hiv • rusmidler • risikoadfærd

www.sexogsundhed.dk

Solstrålerne

– en aktivitetsgruppe i Hiv-Danmark
for hiv-smittede og pårørende

Vi mødes fast den sidste tirsdag i måneden i Kafe Knud kl. 18.30 til fælles spising og hyggeligt samvær. Øvrige aktiviteter annonceres her i bladet. Alle er velkomne! Tilmelding er dog nødvendig og skal ske til kafeens telefon 33 32 58 61 senest dagen før.

Lørdag d. 2.6. Skovtur med ballet

Skovtur til Kastellet med ballet. Du har lavet lidt godt til en picnicurven, og vi har lidt godt til de tørstige. På scenen kl. 16.00 vil vi se en perlerække af højdepunkter fra den Kongelig Ballets kommende sæson.

Vi mødes kl. 14.30 på volden på Kastellet til venstre fra senen. Du kan kende os på en solsikke i hatten. Vi glæder os til at se dig. Husk et tæppe. Kærlig hilsen Solstrålerne!

Kort og godt

Modtag et link og e-mail til Hiv-Danmarks Magazinet Lille, når det udkommer. Du har samtidig mulighed for at framelde at modtage Magazinet Lille med posten.

Du skal tilmelde dig ordningen på e-mail info@hiv-danmark.dk. Mærk venligst e-mailen: e-post.

Få nyheder fra Folkekirkens Aids-Tjeneste. Hør om de sammenkomster og arrangementer gennem året. Tilmeld dig på e-mail nyhedsbrev@aidsstjenesten.dk

Få nyheder fra STOP AIDS – Bøssernes hiv-organisation. Gå ind på www.stopaids.dk og tilmeld dig på siden STOP AIDS Nyt.

Rådgivning Vest – Fyn og Jylland

Kannikegade 18, 8000 Århus C
Henvendelse på T 7022 5868
(mandag til torsdag kl. 10.00-14.00)

Rådgivning Øst – Sjælland og øerne

Skindergade 44, 1., 1159 Kbh. K
Henvendelse på T 3332 5860
(mandag til fredag kl. 10.00-14.00)

www.hiv.dk
portalen til hiv/aids-miljøet

hivlaegen.dk

Brevkasse for
hivsmittede og
deres pårørende

www.aids-linien.dk/chat
anonym e-rådgivning

MAGAZINET – Skinderg. 44, 2. – 1159 Kbh K
T 33 32 58 68 – F 33 91 50 04
info@hiv-danmark.dk – www.hiv-danmark.dk

REDAKTION
Bent Hansen, ansvarshavende redaktør
Morten Eiersted, redaktør/foto

OPSÆTNING og TRYK
Hiv-Danmark, trykt i 930 eksemplarer

TIDSRISTER FOR INDLÆG
Juni (Lille); 25. maj, Juli (Lille); 22. juni.
August/September (STOR); 13. august.

KONTINGENTER
150 kr.: Enkeltmedlem/pårørende
200 kr.: Støttemedlem
250 kr.-1.000 kr.: Medlemsforening
1.000 kr. (min): Støttefirmaer/-foreninger
250 kr.: Abonnement alene på Magazinet

Orienteringsaften på Rigshospitalet

Af Jens Wilhelmsborg, Medicinsk Udvalg, og Morten Eiersted, informationsmedarbejder

Fra venstre:

Bente Klarlund Pedersen, Tinne Laursen, Jan Gerstoft, Nicolai Lohse og Jens Wilhelmsborg

Mere end 250 personer havde lagt vejen forbi Orienteringsaftenen på Rigshospitalet for at høre seneste nye om hiv-behandling, levetid, forældreskab samt livsstilsaspekter.

Overlæge på infektionsmedicinsk afdeling på Rigshospitalet Jan Gerstoft indledte aftenen med at fortælle om nye lægemidler, behandlingsstrategier, bivirkninger og om den fortsatte hiv-smitte, som finder sted.

Kombinationsbehandlingen, som hiv-smittede tilbydes, har ikke ændret sig i 2006-2007. I dag tilbydes hiv-smittede præparaterne Kivexa eller Truvada i kombination med enten Stocrin eller Viramune. Eventuelt i kombination med en proteasehæmmer.

Ny Medicin

Inden for det sidste år er medicin fra nye grupper kommet til: integrasehæmmere, 'entry' hæmmere samt en (ny) fusionshæmmer. Fusionshæmmeren kender vi i forvejen fra præparatet Fuzeon (T-20).

Integrasehæmmeren Raltegravir (MK0518), proteasehæmmeren Prezista (darunavir, TMC114), non-nukleosiderne TMC125 (etravirin) og TMC278 samt 'entry' hæmmeren maraviroc betyder, at man i dag kan behandle hiv-smittede, så virus 'kommer i bund'.

De nyeste grupper af medicin er dog ikke relevante for de fleste patienter i ambulatoriet. Men godt 20% af de 900 hiv-smittede, som i dag behandles på Rigshospitalet, skønner Jan Gerstoft, vil have gavn af de nye grupper af medicin.

De fleste af de nye typer af medicin, som ikke godkendt til markedsførsel i Danmark, har en individuel eller generel tilladelse under et program om udvidet adgang (expan-

ded access). Det betyder, at for at lægerne kan anvende præparaterne i behandling mod hiv, så er der mere registreringsarbejde i forhold til den enkelte patient.

Bivirkninger

De fleste problemer med ændret fedt kan undgås, hvis man ikke gennem længere tid benytter Zerit eller Retrovir i behandlingen.

Selvom fedtproblemer kunne være løst, har man stadig ikke fundet en forklaring på fedtophobningen i nakken, som forekommer hos nogle hiv-smittede.

Man er også blevet opmærksom på knogleskørhed som en bivirkning. Der sker et tab af kalk i begyndelsen af hiv-infektionen, men man ved endnu ikke, om det på længere sigt er hiv eller behandlingen mod hiv, som øger risikoen for knogleskørhed blandt hiv-smittede.

Bivirkninger på nyren kan under særlige omstændigheder opstå ved brug af Truvada og mere sjældent ved Viread.

I forbindelse med bivirkninger over for det generiske stof abacavir, som indgår i præparaterne Kivexa og Ziagen, kan man i dag med en blodprøve undersøge om den hiv-smittede vil udvikle overfølsomhed.

Behandlingsstrategier

Internationalt foregår der en diskussion, om hiv-smittede skal begynde behandling med proteasehæmmere eller med non-nukleosider. I Danmark har man valgt non-nukleosiderne. Sammenlignet med proteasehæm-

merne er der en mindre risiko for langtidsbivirkninger som f.eks. blodpropper. Omvendt er den helt store risiko for blodpropper rygning.

Overvejelser om at påbegynde behandling tidligere kunne blive en strategi for at mindske risikoen for videre smitte. Det vil dog næppe påvirke de tilfælde, der dukker op blandt personer, som indlægges med svær infektion og konstateres med hiv. Her må sundhedsvæsenet være bedre til at tilbyde test af personer, som indlægges, men hvor man ikke umiddelbart ved, hvad de fejler.

Børn, som fødes med hiv, men som ikke konstateres hiv-smitte, hæmmes i deres udvikling på grund af store skader i kroppen på grund af en hiv-infektion.

Behandlingspauser kan ikke tilrådes. Det har vist sig at give en øget risiko for skade på blandt andet leveren.

Smitteproblemet

I Danmark bliver for få konstateret med hiv hvert år. Tallet ligger på mellem 250-300.

Hver hiv-smittede forventes at videreføre smitte til flere end én. Derfor er hiv stadig et problem, fordi antallet af hiv-smittede ikke stabiliseres for på sigt at mindskes.

Vi ved ikke så meget om, hvor smitten kommer fra. Nogle oplyser, at de er blevet smittet ved usikker oralsex.

Hiv-smittede i behandling synes ikke at smitte meget. Det ved man fra undersøgelser fra Spanien af ikke-smittede kvinder med hiv-smittet partner, der bliver uventede gravide. At der heller ikke finder meget smitte af resistent virus sted i Danmark, underbygger også en formodning om, at hiv-smittede i behandling ikke står for den største del af smittespredningen i Danmark i dag.

I den forstand foregår der en epidemi, hvor hiv-smittede, som ikke er i behandling, smitter partnere med hiv. Derfor er spørgsmålet om øget testing relevant samt et særligt fokus i Danmark på mænd, der har sex med mænd.

Levetid

Læge Nicolai Lohse, der har været tilknyttet Den danske Hiv-Kohorte, fortalte tilhørerne om den forventede levetid for hiv-smittede.

Den danske Hiv-Kohorte omfatter alle hiv-smittede i Danmark, som er tilknyttet ét af de otte hiv-behand-

fortsættes på næste side

lende centre i Danmark. Samarbejdet har eksisteret siden 1998, og som indeholder oplysninger tilbage fra 1995 og frem til i dag.

Kohorten omfatter (november 2006) oplysninger fra

4.829 personer, som er anonymiseret. 1.100 personer er døde, 3.540 har fået eller modtager kombinationsbehandling. Der er foretaget 16.000 behandlingsskift, 85.000 målinger på virusmængde og 100.000 målinger af CD4-celletal (immunfunktioner).

Denne mængde af data er ret unik, og gør det muligt, at komme med en god prognose på forventet levetid.

Beregningerne foretaget på baggrund af hiv-kohorten viser, at en 25 årig kan forvente at leve til sit 64. år. Det giver en prognose med hiv på mere end 35 år.

I perioden før kombinationbehandlingen døde knap 200 personer hvert år som følge af hiv. I året efter kombinationsbehandlingen faldt tallet til 100 døde og har i perioden stabiliseret sig til ca. 60 døde hvert år.

Omsat i rater, betyder det, at der omkring tidspunktet for kombinationsbehandlingen døde knap 12% pr. år, hvilket faldt til 4% pr. år i perioden 1997-99 for nu at ligge på knap 2,5% pr. år. I dag dør 2-3% hvert år blandt gruppen af hiv-smittede i Danmark.

I datamaterialet kan man ikke se en stor forskel på dødeligheden ud fra, hvornår man er diagnosticeret eller hvor lang tid, man har været i behandling. De fleste grupper, som man har inddelt efter, ligger på ca. 2-3%. Der er større dødelighed blandt gruppen, som også er smittet med hepatitis (leverbetændelse).

Hiv-smittede fortsætter med at have en overdødelighed. F.eks. er dødeligheden blandt hiv-smittede i alderen 55-60 år er på ca. 5% pr. år mod en dødelighed i baggrundsbefolkningen på 1% pr. år.

Hiv-relateret død?

Billedet af dødsårsager har ændret sig. Fra at hiv-relaterede dødsfald udgjorde størstedele af årsager til hiv-smittedes dødsfald, er der i dag flere ikke hiv-relateret dødsfald. Det er interessant at få nærmere undersøgt, hvilke årsager der er til den fortsatte overdødelighed blandt hiv-smittede.

Forældreskab

Tinne Laursen, hiv-rådgiver på Skejby Sygehus, fortalte om hendes erfarin-

ger med hiv-smittede og børn.

Den forlængede levetid for hiv-smittede har åbnet op for tanken om at være forældre.

Emnet rummer mange aspekter. Vi ved f.eks. ikke, hvor mange hiv-smittede, der går med tanken om få børn. Men vi ved, at der i Danmark findes ca. 1.200 hiv-smittede kvinder. Der kommer ca. 70-80 til hvert år. De fleste kvinder konstateres med hiv i alderen 20-40 år. Og den gennemsnitlige fødende kvinde er i dag 30 år. Hiv rammer de fleste kvinder i den fødedygtige alder.

I Danmark er der til dags dato født 50 børn, som er hjulpet ved kunstig befrugtning. De er født af par, hvor den ene er hiv-smittet. Herudover er mindst 50 andre børn født uden fertilitetsbistand, som ikke er blevet hiv-smittet. Når børn fødes som hiv-smittede i Danmark, skyldes det oftest, at moderen ikke selv vidste, at hun var smittet.

Hvis man som hiv-smittet lever sammen med en partner af modsat køn, som ikke er hiv-smittet, kan man i dag modtage hjælp til at blive gravid. For at modtage hjælp, må man højst have et fælles barn og kvinden skal være under 40 år. I familien må der ikke være misbrug af alkohol eller stoffer. Barnets tarv går forud for forældrenes ønske om barn.

Foruden de generelle krav gælder der for hiv-smittede, som ønsker hjælp til graviditet, at de skal være sunde og raske. CD4-celletallet skal være over 300 og virus skal være umåleligt.

Rådgivningen

Alle par, som er gravide, modtager på Skejby Sygehus et tilbud om psykologisk rådgivning.

Erfaringer viser, at det betyder noget, hvis hiv er en hemmelighed.

Det behøver ikke at være nødvendigt med en psykologisk indsats, men det er vigtigt at finde andre, som man kan tale med samt afklare hvorfor, eller hvorfor man ikke fortæller barnet, at man er hiv-smittet.

Og det er vigtigt, hvis barnet kender til hiv, at det har andre, som barnet kan tale med om hiv.

Endnu har man ikke genovervejet om et par, hvor begge er hiv-smittede, kan modtage kunstig befrugtning.

Giv patienten et KRAM

Professor Bente Klarlund Pedersen fortalte på orienteringsaftenen om livstilspekter og deres indvirkning på sygdom og død.

Hvis ikke udviklingen vendes, vil 70% af al sygdom og død i 2020 skyldes livstilspekter: dårlig kost, rygning, for meget alkohol og for lidt motion.

Bente Klarlund Pedersen valgte at fokusere på rygning og motion i aftenens oplæg.

Ryging er den helt store dræber. Foruden at det forkorter livslængden med 10 år, fører det også til, at man inden dødsfaldet har en sygdomsperiode på op til 10 år.

Undersøgelser i forhold til passiv rygning dokumenterer, at rygning er mere skadelig end bilos.

Motion er koblet sammen med sukkersyge. For lidt motion øger risikoen for insulinresistens, hvilket kan føre til sukkersyge. Især i USA ser man en eksplosiv vækst i fedme og deraf en vækst i sukkersyge. Manglende motion fører ligeledes risikoen for depression.

Hiv-smittede i hiv-behandling har en øget risiko for sukkersyge, fordi de i forvejen har en større mængde fedt i blodet.

Så træning, hvad enten der er tale om styrketræning eller motionsløb mindsker følsomheden for sukker i blodet og reducerer fedtmængden på blandt andet mave. Derudover giver motion glæde, hvilket modvirker depression.

Aquamid

Jens Wilhelmsborg gennemgik aftenens sidste oplæg, som omhandlede produktet Aquamid.

Produktet er et kosmetisk middel mod markeret ansigt, som har en følgebivirkning for hiv-smittede, som har været mange år i hiv-behandling.

Jens Wilhelmsborg fremlagde de gode resultater med produktet og opfordrede forsamlingen til at sprede budskabet til hiv-smittede, som er generet af fedttab i ansigtet.

Der skal opstartes et forsøg i Danmark, hvor 40 forsøgspersoner skal indgå. Målsætningen er, at hiv-smittede, som er generet af fedttab under sygesikringen kan tilbydes behandling med dette gode produkt.

Kvinde/Mand

Kend din krop!

Hvor er de erogene zoner?

Hvor er de forbudte zoner?

Frivillige og ansatte i hiv-miljøet inviteres af hiv/aids-organisationerne til en aften om anatomien i de nedre og øvre dele. Kom til en forrygende trekant med lægen, sygeplejersken og tandlægen: Vi sørger for sandwich og andet godt! Vi glæder os til at se jer! **Se mere på hiv.dk...**

Torsdag den 24. maj 2007 fra klokken 17.00-20.00
i Helligaandshuset, Niels Hemmingsens Gade 5,
1153 København K.

Tilmeldingsfrist: Mandag den 21.
maj 2007 hos Line på linjen på tlf.
33 91 11 14 eller line@hiv-linien.dk

Dildoparty uden dikkedarer!

– Et tilbud til hiv-smittede kvinder og hiv-smittede bøsser

Kvinde rubberware

Fredag den 8. juni kl. 19.00 – ca. kl. 22.00

Bøsse rubberware

Lørdag den 9. juni kl. 19.00 – ca. kl. 22.00

Et dildoparty med Drengene fra Homoware/Dildoware er lig med en sjov aften, hvor der skal mærkes, trykkes, pilles og smages på produkterne.

Du kan få alt at vide om glidecreme og kondomer! Er det rigtigt, at man kan få kondomer, der gør, at man ikke kommer så hurtigt ... og hvad gør man, når det er svært at få den op at stå.

Glæd dig til at møde et par Odenseanere, som fordomsfrit svarer på alle dine spørgsmål om sex-hjælpemidler og legetøj til voksne.

Bliv overrasket over udvalget af kondomer og fedt dig til i Lube-Baren, når vi holder Fri Bar.

Hvor sker det?

**KAFE
KNUD**

Skindergade 21, kld.,
1159 København K

Max 15 deltagere pr. aften. Det er gratis, men kræver tilmelding

Tilmelding senest den 1. juni 2007 til Rådgivning Øst på tlf. 33 32 58 60 eller på raadoest@hiv-danmark.dk

De to aftener arrangeres af Hiv-Danmark. Der vil begge aftener være en rådgiver fra Rådgivning Øst til stede.

HIV
DANMARK

Hvem er Homoware?

Homoware.dk er netshoppen, der i mere end 6 år har været skandinaviske bøssers foretrukne erotiske butik. Homoware har stor erfaring i Rubberware parties, og nu har Drengene fra Homoware pakket kufferten med masser af spændende legetøj, DVD-film og deres kæmpe sortiment af dildoer, kondomer og glidecreme og kommer til København til et par festlige aftener.

HOMOWARE.DK

Lidt mere af alt det frække!